

Seminaria licencjackie **(planowane w roku akademickim 2024/2025)**

Seminaria dla studentek i studentów kierunku **Edytorstwo**

Prowadzący: dr hab. Michał Czerenkiewicz

Temat: Miasto w książce drukowanej XV–XVIII wieku.

Przedmiotem seminarium będzie analiza sposobów przedstawiania miasta i aglomeracji miejskich w książkach drukowanych i rękopiśmiennych wytworzonych głównie na terenie Europy od ok. połowy XV stulecia do schyłku XVIII wieku. Wskazany zakres chronologiczny obejmuje pojawienie się w pierwszej kolejności najpierw w ośrodkach miejskich książek określanych następnie jako inkunabuły i stare druki, rozwój kultury druku oraz cyrkulację idei dzięki wynalazkowi łączonemu z nazwiskiem Gutenberga. Produkcja książek drukowanych koegzystowała z powstawaniem kodeksów w formie manuskryptowej. W trakcie zajęć uwaga poświęcona zostanie przede wszystkim tym pierwszym, przy jednoczesnym wskazywaniu na wybrane przykłady obecności idei miasta również w ówczesnej książce rękopiśmiennej. Wśród poruszanych w trakcie seminarium zagadnień znajdą się m.in. takie jak: miasto jako zespół urbanistyczno-architektoniczny, miasto jako wspólnota mieszkańców czy też miasto pojmowane jako alegoria. Zakres tematyczny prac pisanych w ramach seminarium obejmować może, przykładowo, analizę reprezentacji ikonograficznych poszczególnych miast, informacje dotyczące poszczególnych aglomeracji w określonej grupie tekstów, obecność książki dawnej we współczesnych ośrodkach miejskich, jak również edycje, które ukazywały się w wybranych oficynach mieszczańskich.

Prowadzący: dr Joanna Hańczkiewicz

Temat: Książka polska na obczyźnie po 1945 r. – Archiwum Oficyny Poetów i Malarzy

Edytorskie seminarium licencjackie poświęcone polskiej książce na emigracji. W trakcie seminarium będziemy się przyglądać aktywności pisarskiej oraz wydawniczej Polaków mieszkających po II wojnie światowej poza granicami kraju – ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć Oficyny Poetów i Malarzy, założonej przez Krystynę i Czesława Bednarczyków. Uczestnicy seminarium w ramach pracy licencjackiej będą mogli opracować niedużą edycję wybranych materiałów z Archiwum Oficyny Poetów i Malarzy lub przygotować rozprawy na tematy związane z polskim ruchem wydawniczym na emigracji (analiza typograficzna projektów okładek, książek, serii wydawniczych, gazet, czasopism; analiza produkcji wydawniczej poszczególnych instytucji; porównanie edycji emigracyjnych i krajowych w warstwie wizualnej i/lub tekstowej; strategię publikowania pisarzy na emigracji; książki artystyczne i bibliofilskie).

Prowadzący: dr hab. Teresa Frodyma, prof. UJ

Temat: Wizualne aspekty publikacji.

– typografia (wizualna interpretacja informacji), materialna postać publikacji, elementy budowy, edytorskie zagadnienia w pracy nad publikacją.

Zagadnienia badawcze (wybór):

Historia wybranego rodzaju publikacji, sposób rozwiązań szaty graficznej (pod względem edytorskim);

Projekt wybranego rodzaju publikacji (opis) – umiejętność doboru typografii, jej połączenia z ilustracją oraz format, papier, oprawa intrygatorska;

Rozwój technik graficznych w kontekście druków nakładowych publikacji;

Co wpływa na czytelność publikacji i co to jest?;

Co to znaczy: „najpiękniejsza książka to taka, która sprawia wrażenie, że nie została zaprojektowana”;

- można podać także własne zagadnienie badawcze;

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Filologia polska nauczycielska

Prowadzący: prof. dr hab. Roman Dąbrowski

Temat: Pisarze oświeceniowi o mądrości, cnocie i szczęściu

Celem seminarium będzie pokazanie, iż znajdujące się w jego temacie pojęcia wska-zują kluczowe, powiązane ze sobą zagadnienia konstytuujące w dużym stopniu klimat du-chowy epoki oświecenia, a także zachęcenie do refleksji na ich temat. W trakcie zajęć omawiane będą teksty – głównie literackie, ale także filozoficzne, częściowo również współczesne opracowania – dotyczące tych problemów, ze szczególnym zaakcentowaniem szczęścia, zgodnie z charakterystycznym dla ważnego nurtu myśli oświeceniowej poglądem, iż człowiek z natury – jak to ujął Stanisław Staszic – „być szczęśliwym koniecznie chceć musi”. Uwaga zostanie skierowana na różne sposoby pojmowania eksponowanych w piśmiennictwie tego okresu dróg do osiągnięcia szczęścia oraz na znaczenie, jakie w dążeniu do tego celu przypisywane było mądrości (opisywanej nieraz w kontekście głupoty) czy cnocie (ewentualnie postawom traktowanym jako jej zaprzeczenie). Prace licencjackie mogą dotyczyć różnych, niekoniecznie związanych z tematem seminarium, zagadnień literatury oświeceniowej, także okresu przełomu oświeceniowo-roman-tycznego, ew. innych kwestii, ale po indywidualnym uzgodnieniu.

Prowadząca: dr hab. Dorota Siwor, prof. UJ

Temat: Otwarte pola wyobraźni - mityzacja, oniryzm, wizyjność w prozie polskiej XX wieku

Seminarium poświęcone będzie przede wszystkim zagadnieniom związanym z różnorodnymi sposobami obecności mitu w prozie polskiej XX wieku – od nawiązań tematycznych (palingeneza mitu) po mityzację. Omówione zostaną teorie mitoznawcze, założenia krytyki mitograficznej i archetypowej (od Ernsta Cassirera po Northorpa Frye'a) oraz nowsze badania nad mitem w literaturze i przykłady zastosowania tych koncepcji w pracach literaturoznawczych. W polu uwagi znajdzie się także problematyka związana z wykorzystaniem konwencji oniryzmu oraz wizyjności jako metod prezentacji człowieka i świata w prozie. Prace licencjackie powstające w ramach seminarium w założeniu powinny

obejmować interpretację polskich utworów prozatorskich powstałych w XX wieku (choć możliwe także przykłady z ostatnich 25 lat) w kontekście wyżej wskazanych zagadnień.

Prowadzący: dr Karolina Kwak

Temat: Niedorośli wrażliwcy - asocjacje literacko-malarskie w edukacji polonistycznej

Proponowane zajęcia będą się koncentrowały na poszukiwaniu powiązań tematycznych między wybranymi dziełami malarskimi a tekstami literackimi z najnowszej literatury dla dzieci i młodzieży. Szkolna rzeczywistość jest pełna niedorośliwych osób wrażliwych, które potrzebują mądrej obecności dorosłych. Literatura i sztuka stwarzają możliwość do ważnych wielopoziomowych spotkań (z osobami towarzyszącymi w procesie nauczania, z rówieśnikami, z autorami tekstów, z samymi utworami), mogą pełnić funkcję kompensacyjną, ale także prowokować twórcze działania, uwalniać młodzieńczy potencjał wrażliwości. Osoby uczestniczące w seminarium będą odkrywać w sobie gotowość czułego, bliskiego czytania literatury i dzieł malarskich, a także poszukiwać sposobów na przekazanie dalej skłonności do empatycznej relacji z tekstem. Zakres tematyczny prac (przede wszystkim): - relacyjna obecność obrazu w edukacji polonistycznej, - współczesna literatura dla dzieci i młodzieży poruszająca temat inności – perspektywa edukacyjna, - dialogi międzytekstowe oraz ich znaczenie w nauczaniu, - nauczanie kontekstowe w szkole podstawowej, - inność w literaturze i sztuce.

Prowadzący: dr Karolina Wawer

Temat: Twórczy nauczyciel, twórcze pisanie w edukacji

Podczas seminarium będziemy eksplorować zagadnienie twórczego pisania w edukacji. Możliwe kierunki poszukiwań są następujące:

1. Opowiadanie twórcze a egzamin ósmoklasisty. Jak uczy się pisanie opowiadania w szkole?
2. Twórcze pisanie jako droga do czytania i interpretowania tekstów literackich. Czytanie lektur a twórcze pisanie. Współczesna literatura dla dzieci i młodzieży.
3. Twórcze pisanie jako droga kształcenia umiejętności pisania. Kompetencje językowe dzieci i nastolatków w szkole podstawowej.
4. Pisanie terapeutyczne, pisanie jako narzędzie autorefleksyjne w pracy wychowawczej, biblioterapeutycznej. Dbałość o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży.
5. Wykorzystanie storytellingu w mediach i w edukacji.
6. Trening twórczości. Narzędzia dydaktyczne wykorzystujące twórcze pisanie i twórczość w edukacji.
7. Poezja w szkole. Twórczość własna, interpretacje, warsztaty poetyckie.
8. Obraz jako stymulant twórczości. Ekfrazy w edukacji.

Praca licencjacka ma komponent badawczy, są to np. badania ankietowe, narzędzia dydaktyczne, projekty warsztatów i lekcji, które zostaną przeprowadzone/przetestowane w szkole.

Tematy własne są również mile widziane. W roku akademickim 2023/24 w ramach seminarium powstają następujące prace:

„W drodze do zrozumienia potrzeb ucznia. Personalizacja w nauczaniu języka polskiego w szkole podstawowej”;

„Rola nauczyciela języka polskiego we wspomaganie rozwoju uczniów zdolnych w szkole podstawowej”;

„Twórcze pisanie w edukacji szkolnej, w klasach 7-8”;

„Gry komputerowe w edukacji. Dziedzictwo Hogwartu jako propozycja lektury”;

„Psychoedukacja na temat depresji w szkole podstawowej”;

„Śmierć w literaturze dziecięcej – ujęcie biblioterapeutyczne”;

„Potrzeba dziewczyności. O (nie)obecności dziewczyn w lekturach obowiązkowych w szkole podstawowej”;

„Program ukryty w baśniach a wizerunek dziewcząt i kobiet”

Prowadzący: dr hab. Dorota Wojda, prof. UJ

Temat: Życie-literatura-performans

Prowadzący: dr hab. Patrycja Pałka, prof. UJ

Temat: Język handlu, reklamy, polityki i mediów sprzed 1989 roku

Seminarium ma charakter lingwistyczny, a więc wiąże się z podjęciem w pracy licencjackiej analizy różnorodnych zjawisk językowych, które obecne były w świecie handlu, reklamy, polityki lub mediów od XIX wieku do 1989 roku. Tak zakrojony temat pozwala na wybór określonego wycinka czasu z podanego zakresu (np. dwudziestolecie międzywojenne, przełom XIX/XX wieku, czasy PRL-u, lata 70. XX wieku itd.) oraz zbioru tekstów, które staną się przedmiotem badań, np. różnego rodzaju dokumenty życia społecznego (plakaty, afisze, ulotki, cenniki, etykiety, opakowania itp.), przemówienia, teksty prasowe czy inne formy medialne. Analizie warstwy werbalnej danego tekstu (np. wybranej grupy słownictwa, wyznaczników gatunkowych, grzeczności językowej, nowomowy, technik perswazyjnych itp.) może towarzyszyć opis komunikacji wizualnej lub w ogóle multimodalności. Co ważne, wiele ze źródeł do badań z podanego okresu jest już zdigitalizowanych i są one dostępne w zasobach cyfrowych, m.in. Biblioteki Narodowej, Muzeum Narodowego w Krakowie, Biblioteki Jagiellońskiej, Narodowego Archiwum Cyfrowego, a także w licznych korpusach jak: Narodowy korpus języka polskiego, Korpus dyskursu parlamentarnego, Korpus tekstów prasowych, Korpus języka polskiego lat 1830–1918.

Prowadzący: dr Tomasz Jelonek

Temat: Nazwy własne miast i wsi w dobie globalizacji

Seminarium poświęcone będzie badaniom różnego typu nazw własnych, które znajdują się w polu zainteresowań naukowych Studentek i Studentów. Przedmiot analizy językowo-kulturowej mogą stanowić wyekscerpowane ze źródeł lub zgromadzone w trakcie badań terenowych antroponimy (np. imiona, nazwiska, przezwiska), toponimy (np. nazwy ulic i placów, nazwy wsi lub ich części, mikrotoponimy), zoonimy (nazwy własne zwierząt) lub szeroko pojęte chrematonimy (np. nazwy sklepów, restauracji, salonów piękności, kin, mydeł, kremów, potraw, drinków, piw). Tematyka prac licencjackich będzie dotyczyła głównie funkcjonowania własnej sfery języka w dobie globalizacji. Prace mogą mieć związek z następującymi zagadnieniami: 1) mody imiennicze a globalizacja, 2) wpływ

języka angielskiego na nazwy własne, 3) globalne modele językowe a rodzime nazewnictwo, 4) nieoficjalne nazwy własne „małych ojczyzn” a globalizacja, 5) upodobania i preferencje estetyczne twórców nazw a procesy globalizacyjne, 6) onomastyka literacka (nazwy własne w utworach literackich) w dobie globalizacji i przemian językowo-kulturowych, 7) tendencje antyglobalizacyjne w nazwach własnych.

Możliwa jest również – po konsultacji – inna tematyka prac, np. z zakresu dialektologii, etnolingwistyki, socjolingwistyki czy dydaktyki języka. Propozycje Studentek i Studentów są mile widziane!

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Język polski w komunikacji społecznej

Prowadzący: dr Izabela Kraśnicka

Temat: Komunikacja multimodalna - niewerbalne środki ekspresji

Są to zagadnienia związane przede wszystkim z komunikacją pozajęzykową, ale nie tylko. W zakresie naszych zainteresowań są również środki werbalne jako składniki komunikatów multimodalnych, pełniące określone funkcje pragmatyczne, wykorzystywane przez mówiących w różnych celach (np. nakłanianie, odmowa). Jeśli chodzi o zachowania niewerbalne, omawiamy ich typy, np. gesty towarzyszące mowie, mimika i kontakt wzrokowy, zachowania haptyczne i proksemiczne oraz ich komunikacyjne funkcje. Poruszane podczas seminarium zagadnienia dotyczą także metodologii badań językoznawczych, w tym badań komunikacji niewerbalnej, sposobów pozyskiwania materiału badawczego, jego opisu, a także wyzwań, przed którymi staje badacz komunikacji multimodalnej. Teoretycznego wsparcia dostarcza m.in. językoznawstwo kognitywne. Jaki jest zakres tematyczny prac pisanych na seminarium? Szeroki, bo dotyczy semantyki i pragmatyki pozajęzykowych (i wybranych językowych) zachowań komunikacyjnych. Na prowadzonych przeze mnie seminariach powstały na przykład prace na temat komunikacyjnych funkcji gestu... pokazywania języka, pewnego typu gestów wykonywanych przez papieża czy językowych i niejęzykowych zachowań komunikacyjnych wróżbitów telewizyjnych. Jak pracujemy? Seminarium daje możliwość przedyskutowania zagadnień związanych z danym tematem, zatem dyskusja jest podstawową formą aktywności, a punktem wyjścia do niej mogą być wybrane testy, obejrzone materiały badawcze, np. filmowe, przygotowane referaty itp.

Prowadzący: dr Anna Chudzik

Temat: Semantyka wypowiedzi: język - obraz - nowe media

Seminarium służy przygotowaniu studentów do badania form i procesów konstruowania znaczeń w multimodalnych wypowiedziach, w tym zwłaszcza nowomediálních i socialmediálních. Uczestnicy poznają podstawowe teorie, metody i narzędzia badania semantyki języka, obrazu i komunikatów multimodalnych w ujęciu językoznawstwa kognitywnego, językoznawstwa antropologiczno-kulturowego, pragmalingwistyki, mediolingwistyki, multimodalnej analizy dyskursu i innych współczesnych paradygmatów badawczych. Tematyka prac dotyczyć może wybranych współczesnych zjawisk komunikacyjnych, kulturowych i medialnych, form gatunkowych i funkcji komunikacyjnych, dla których zrozumienia ważnym aspektem jest ich semantyka.

Prowadzący: dr Jakub Pstrąg

Temat: Język polskiej debaty publicznej - retoryczne strategie autoprezentacyjne

Celem seminarium jest wprowadzenie studentów do szeroko rozumianych zagadnień praktyki retorycznej, z nastawieniem na różne aspekty komunikacji politycznej (w tym mass mediów, reklamy, codziennej komunikacji, zarządzania kryzysem, obecnością w social mediach...).

W swoich pracach studenci zbadać będą mogli:

- rolę prezentowanych przez nadawcę emocji w procesie budowania własnego wizerunku publicznego;
- skuteczność stosowania narzędzi perswazji i manipulacji wobec odbiorców komunikatu;
- rolę komunikacji niewerbalnej – jako niewerbalnego procesu negocjowania znaczeń i wyrażania emocji;
- zastosowanie klasycznych teorii retorycznych w procesie analizy wystąpień polityków;
- skuteczność komunikacyjną kampanii wyborczych;
- techniki kreowania tożsamości medialnej;
- multimodalne wymiary komunikacji językowej.

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Kulturoznawstwo – teksty kultury

Prowadzący: dr Barbara Kaszowska-Wandor

Temat: Mene, Tekel, Peres. Metaforyka wagi i miary w kulturze

Waga, miara, równowaga i odwrotnie nieważkość, bezmiar, niestabilność. Wszystkie te wyrazy od wieków a nawet tysiącleci organizują kulturową wyobraźnię. Matematyka i literatura nigdy całkowicie nie zerwały pierwotnie bliskiej wzajemnej relacji.

Tropem tej relacji podążymy w czasie tegorocznego seminarium, odczytując różnego rodzaju teksty, które łączy obecność przywołanych na początku figur mierzenia, odliczania, odważania. Znajdą się wśród nich m.in. egipskie teksty literackie i hieroglify odwołujące się do motywu *psychostasis* – ważenia duszy, biblijne księgi, w których jak w *Księdze Hioba* motyw wagi odgrywa szczególną rolę, ikonografia wizualna (rzeźba Lizypa z Olimpii na której Kairos przechyla prawą szalę wagi, obrazy sądu ostatecznego w których Archanioł Michał waży dusze, Judyta ważąca cnoty i grzechy Izraela), tradycja przysłów odnoszących się do tego kręgu semantycznego (Omnium modus Optimus), wreszcie przykłady XX-wieczne jak powieść *Falszywa waga* Josepha Rotha i zupełnie najnowsze, jak hiszpański film z 2021 roku *El buen patrón*.

Prowadzący: dr Iwona Boruszkowska

Temat: Kulturowe auto/patografie. Lektury narracji maladycznych

W obrębie współczesnej humanistyki wyraźne jest zainteresowanie różnymi tekstami kultury, skoncentrowanymi na chorobie, epidemii, kryzysie. Doświadczenie choroby jako uniwersalne i wszechobecne rozpatrywane jest w dyskursie maladycznym na gruncie różnych dyscyplin: medycyny, biologii, filozofii, socjologii, religii, antropologii kulturowej. Choroba podlega nie tylko biomedycznej, lecz także kulturowo-literackiej dyskursywizacji, wiąże się z poszukiwaniem adekwatnego wobec niej języka.

Zajęcia dotyczyć będą tekstów patografii i autopatografii rozumianych jako gatunki literatury cierpienia i piśmienności chorobowej oraz analizy przykładów auto/patopatograficznych tekstów kultury (literatura, filmy, seriale, dzieła sztuki). Do kanonu omówień problemu literatury patograficznej zalicza się publikacje Arthura Kleinmana, Anne Hawkins *Reconstructing Illness*, Arthura W. Franka *The Wounded Storyteller* oraz Thomasa Cousera *Recovering Bodies*, które stanowią teoretyczne wprowadzenie do zagadnienia. Wspólnym elementem omawianych gatunków jest poetyka choroby i wykorzystanie strategii narracyjnych prezentujących doświadczenie medyczne.

W trakcie zajęć auto/patograficzne teksty kultury analizowane będą pod kątem ich poetyki (narracja, opis, styl, wykorzystania metonimii i metafor) oraz interpretacyjnego potencjału w kontekście studiów maladyznych.

Zakres tematyczny:

Osoby Studiujące opracowywać mogą tematy związane z pojęciem choroby / doświadczenia choroby i ich kulturowych reprezentacji.

Bardziej szczegółowe propozycje dotyczyć mogą następującymi zagadnieniami:

- Kulturowe reprezentacje choroby, pandemii, kryzysu
- Medycyna narracyjna
- Antropologia/socjologia zdrowia i choroby
- Choroby a życie społeczne; choroby w perspektywie biopolityki
- Materialna perspektywa choroby
- Upolitycznianie/prywatyzowanie choroby
- Posthumanistyczny wymiar choroby
- Choroba jako metafora – językowe przemiany w narracjach chorobowych
- Topografia doświadczenia medycznego

Prowadzący: dr Alicja Wang

Temat: Niepełnosprawność i neuroróżnorodność w tekstach kultury XX i XXI wieku

1. Reprezentacje różnych rodzajów niepełnosprawności w tekstach kultury.
2. Metafory niepełnosprawności.
3. Ableizm w kulturze, języku i literaturze.
4. Twórczość literacka osób niepełnosprawnych i neuroróżnorodnych.
5. Pamiętniki, dzienniki, autobiografie i blogi osób niepełnosprawnych/ neuroróżnorodnych.
6. Kategoria normy w literaturze i innych tekstach kultury.
7. Interseksjonalna refleksja nad niepełnosprawnością/neuroróżnorodnością w tekstach kultury (niepełnosprawność a płeć, rasa, wiek...).
8. Historyczne reprezentacje różnych rodzajów niepełnosprawności/neuroróżnorodności.
9. Crip jako kategoria obecna w literaturze polskiej.

Seminaria dla studentek i studentów kierunku
Polonistyka antropologiczno-kulturowa

Prowadzący: dr Joanna Szewczyk

Temat: Żałoba w literaturze, literatura w żałobie

Proponowane seminarium licencjackie poświęcone jest szeroko pojętej tematyce umierania, śmierci, żałoby i utraty w perspektywie antropologiczno-kulturowej i literaturoznawczej. Celem seminarium jest pogłębienie wiedzy z zakresu antropologii i problematyki dyskursu maladycznego oraz rozwijanie umiejętności interpretacyjnych poprzez analizę tekstów teoretycznych i wybranych tekstów kultury (literatura, film). Podczas seminarium omówione zostaną również kwestie związane z przygotowaniem osób studiujących do napisania pracy dyplomowej, tj. kształtowanie warsztatu badawczego, przygotowanie konspektu pracy i abstraktu wystąpienia naukowego, sporządzanie bibliografii i przypisów, edycja tekstu i język naukowy. Preferowana tematyka prac licencjackich obejmuje: literaturę XX i XXI wieku (ze szczególnym uwzględnieniem współczesnej literatury funeralnej i tanatopedagogicznej, dzienników żałobnych, narracji maladycznych), a także literaturę kobiet i literaturę niefikcyjną w perspektywie antropologii kultury, krytyki feministycznej i genderowej, ekokrytyki.

Prowadzący: dr Maria Kobielska

Temat: Pamięć i niepamięć. Współczesna kultura polska i jej uwikłania w przeszłość

Pamięć i przeszłość często są wskazywane jako kulturowa dominanta naszych czasów, temat szczególnie intensywnie obecny zarówno we współczesnych praktykach artystycznych, kulturze popularnej, jak i życiu społecznym i politycznym. Rozwijające się w światowej i polskiej humanistyce studia nad pamięcią starają się wypracować teoretyczne narzędzia, za pomocą których można opisać, zanalizować, zinterpretować i zrozumieć tę sytuację. Również polską kulturę, pamięć i tożsamość kształtują różne formy uwikłania w nieraz problematyczną przeszłość: historie o cierpieniu i zadawaniu cierpienia, o wspólnotcie i wykluczeniu, niektóre z nich celebrowane i upamiętniane, inne niepamiętane czy dopiero z wysiłkiem wydobywane na powierzchnię.

W ramach seminarium zapoznamy się z różnymi ujęciami pamięci indywidualnej, zbiorowej, kulturowej, kultury pamięci i polityk pamięci, a także z kluczowymi dla pamięcioznawczej perspektywy tekstami XX- i XXI-wiecznej kultury polskiej i światowej. Następnie wykorzystamy zgromadzone obserwacje do analizy i interpretacji interesujących seminarzystów i seminarzystki tekstów i zjawisk kulturowych, starając się znaleźć odpowiedzi na pytania o to, jak tekst staje się medium pamięci o przeszłości. Jaka jest jego poetyka i czy służy jakiejś (jakiej?) polityce pamięci? Jaką wersję przeszłości proponuje, utrwała, konstruuje, przetwarza? Jakie miejsce zajmuje w trajektoriach kultury pamięci? Tematy prac muszą odnosić się do literatury polskiej XX i XXI wieku, ale mogą opierać się na zestawieniu tekstów literackich i nieliterackich czy polskich i zagranicznych. Powinny wychodzić od interesujących seminarzystki i seminarzystów zagadnień związanych z przetwarzaniem przeszłości/historii/tradycji przez współczesną polską kulturę. Przykładowe obszary tematyczne: obrazowanie i poetyki pamięci w literaturze; projekty historii mniejszościowych/krytycznych we współczesnej literaturze i kulturze polskiej; użytkowanie i przepisywanie tradycji/kanonu we współczesnych nawiązaniach i adaptacjach.

Prowadzący: dr Agnieszka Dauksza

Temat: Kultura afektów. Formy zaangażowania literatury i sztuki XX i XXI wieku.

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Polonistyka – komparatystyka

Prowadzący: dr Jakub Czernik

Temat: Problematyka natury i kultury od XVIII do XXI wieku

Prowadzący: dr hab. Wojciech Ryczek

Temat: Translacje: parafraza, metafora, literatura

Prowadzący: dr hab. Małgorzata Sokalska, prof. UJ

Temat: Literatura i piosenka. Granice sztuk, gatunków i estetyk

Seminarium poświęcone badaniu piosenki jako gatunku synkretycznego oraz w szczególności analizom i interpretacjom relacji między kodami przekazu piosenkowego w różnych jej odmianach i gatunkach. Część teoretyczna zajęć posłuży stworzeniu zarysu metodologii badań, część praktyczna będzie oparta o przykłady wybrane przez osoby uczestniczące w kursie. Preferowany zakres tematyczny prac licencjackich: badania gatunków synkretycznych literacko-muzycznych, muzyczność literatury, literatura XIX-XX wieku.

Prowadzący: dr hab. Anita Całek, prof. UJ

Temat: Przełomy i kryzysy: literatura, kultura, antropologia

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Studia polskie – język, kultura, społeczeństwo

Prowadzący: dr hab. Piotr Horbatowski, prof. UJ

Temat: Kultura polska

Prowadzący: dr Adriana Prizel-Kania

Temat: Współczesne społeczeństwo polskie

Prowadzący: dr Dominika Bucko

Temat: Język polski w perspektywie porównawczej i glottodydaktycznej

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Studia polskie dla cudzoziemców

Rok II

Proseminarium 1, 2

Prowadzący: dr Dominika Izdebska-Długosz

Temat: Kultura i społeczeństwo

Na seminarium podejmujemy zagadnienia społeczne, społeczno-kulturowe, socjolingwistyczne. Z zagadnień lingwistycznych zajmujemy się kontrastywnymi: polsko-wschodniosłowiańskimi. Podobnie, w orbicie zainteresowań socjolingwistycznych i społeczno-kulturowych są szczególnie te dotyczące Słowian wschodnich lub porównawcze (z Polską), choć nie jedynie. Co się zaś tyczy zagadnień socjologicznych, to najczęściej jest to socjologia migracji i uchodźstwa, socjologia edukacji i socjologia kultury.

Prowadzący: dr Beata Terka

Temat: Zagadnienia językoznawcze

Tematyka seminarium obejmuje zagadnienia dotyczące języka polskiego jako jednego z kluczy do zrozumienia polskiej kultury oraz języka jako narzędzia komunikacji międzyludzkiej. W centrum rozważań znajdzie się również nauczanie polszczyzny jako języka obcego oraz związane z tym następujące kwestie: metody nauczania (zwłaszcza podsystemu gramatycznego), wpływ czynników indywidualnych (takich jak np. motywacja, styl uczenia się, znajomość innych języków obcych) na tempo i skuteczność przyswajania języka polskiego, materiały do uczenia się/nauczania polszczyzny – szczególnie w zakresie gramatyki (analiza, tworzenie, diagnozowanie potrzeb edukacyjnych) oraz profil nauczyciela języka polskiego jako obcego.

Rok III

Seminarium 1, 2

Prowadzący: dr Tamara Czerkies

Temat: Literatura polska i ukraińska w okresie przemian kulturowych i obyczajowych

Prowadzący: dr Dominika Izdebska-Długosz

Temat: Kultura i społeczeństwo

Prowadzący: dr Beata Terka

Temat: Zagadnienia językoznawcze

Seminaria dla studentek i studentów kierunku Wiedza o Teatrze

Prowadzący: prof. dr hab. Grzegorz Niziołek

Temat: Spory o teatr – estetyki, praktyki, zdarzenia

Teatr jest jedną z instytucji sfery publicznej, której zostały przypisane – na gruncie nowoczesności – różnego rodzaju cele: artystyczne, edukacyjne, społeczne, polityczne. Jako instytucja życia publicznego często wzbudza silne, a nawet skrajne emocje, bywa też obiektem ataku lub nasilonych działań cenzorskich. Działa w sferze ugruntowanych praktyk, wyzwała określone oczekiwania, występuje w roli inicjatora zmian lub – przeciwnie – gwaranta ustabilizowanych tożsamości. Dyskusje, debaty, spory, protesty towarzyszą nieodmiennie dziejom nowoczesnego teatru – dotyczą kwestii estetycznych, politycznych, instytucjonalnych, biograficznych. Ostatnia dekada to czas nasilonych konfliktów wokół

instytucji teatru i zasad jej działania. Spory te mają jednak również swoje odpowiedniki w przeszłości. Podczas seminarium będziemy szukać ciekawych przykładów takich agonicznych sytuacji, analizować dynamikę napięć wokół konkretnych zdarzeń, spektakli, osób, instytucji, programów, zastanawiać nad ich źródłem i konsekwencjami.

Prowadzący: dr Agnieszka Wanicka

Temat: Dawna i współczesna sztuka aktorska

Podczas seminarium chciałabym rozwijać z osobami studiującymi temat sztuki aktorskiej z perspektywy badań historycznych oraz współczesnej refleksji. Interesuje mnie zarówno ewolucja tradycji, szczególnie polskiej sztuki aktorskiej oraz rejestracja bieżących zmian.

Zapraszam na seminarium, na którym przyglądniemy się różnorodnym tematom od próby utrwalenia ulotności sztuki aktorskiej (m.in. na fotografii, filmie, w opisie, w wywiadzie) po zbadanie jej istoty (m.in. proces pracy nad rolą, ruch, głos, charakteryzacja, kostium) w różnych gatunkach teatralnych i filmowych. Temat seminarium rozumiem jako punkt wyjścia do własnych poszukiwań osób uczestniczących. Zależy mi na wspólnej, bieżącej pracy nad tekstami, przypominającej tryb warsztatowy, angażujący wszystkich uczestniczących w seminarium.

Prowadzący: dr hab. Łucja Iwanczewska

Temat: Sztuki performatywne w badaniach artystycznych – metody, praktyki, doświadczenia

W ramach programu seminarium będziemy zajmowali się metodami, praktykami i strategiami sztuk performatywnych w procesach badawczych i artystycznych. Interesować nas będą związki sztuk z technologiami, ekologią (kryzysem klimatycznym), archiwami feministycznymi i queerowymi, wiedzami lokalnymi, pozaeuropejskimi i praktycznymi. Będziemy zastanawiali się nad krytyczną i reparacyjną rolą sztuk performatywnych, nad ich przydatnością wobec zmieniającego się gwałtownie świata, w procesach artystyczno-badawczych będziemy próbowali odnajdywać potencjał projektujący możliwe alternatywy dla współczesnych kryzysów i lęków (wojennych, klimatycznych, politycznych i kulturowych). Sztuki performatywne i ich praktyki łączące badania nad rzeczywistością ze sztuką, stanowią aktualnie bardzo istotną perspektywę diagnozowania i projektowania myślenia o świecie i angażowania się w jego problemy.